

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	Форма навчання	Денна/Заочна	Навчальний рік/семестр	4-й рік/ VII семестр
-----------------------------	--------------------------------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	-----------------------------

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни	ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА
Кафедра	Філології (українське відділення)
Освітня програма	Освітня програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова та література)»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Кількість кредитів: 3 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 54
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кордонєць О.А. кандидат філологічних наук kordonets.oleksandr@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Історія української літератури, Вступ до літературознавства
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Літературознавство належить до основних філологічних дисциплін. Теоретичні проблеми цієї галузі вивчаються студентам старших курсів, які мають певні знання із загальних питань науки про літературу. Курс теоретичних проблем літературознавства завершує фахову підготовку майбутнього філолога, фахового словесника, підсумовує його знання з усіх дисциплін літературознавчого циклу. Мета дисципліни – дати знання про специфіку літератури, ознайомити із сучасними тенденціями теорії літератури, дати уявлення про найбільш дискусійні питання в літературознавстві теоретичного характеру. <i>Очікувані результати після закінчення курсу «Теоретичні проблеми літературознавства»:</i>

- Упевнене володіння державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; уміння презентувати результати досліджень державною мовою.
- Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- Уміння оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- Уміння характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- Здатність здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- Дотримання правил академічної доброчесності.
- Уміння доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- Уміння обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.
- Уміння допомогти учням оволодіти правильним розумінням суті літератури як одного з видів мистецтв;

Тематика дисципліни

Вступ. Розвиток світової та вітчизняної літературознавчої думки. Теорія літератури як наука і навчальна дисципліна. Предмет теорії літератури. Основні поняття теорії літератури. Теорія літератури в системі інших наук. Розвиток світової літературознавчої думки від доби античності до сучасних теорій і вчень. Розвиток вітчизняного літературознавства. Основні методи літературознавства (біографічний, культурно-історичний, порівняльно-історичний, міфологічний, соціологічний, психологічний, психоаналіз, метод структуральної поетики, неоміфологічний метод, герменевтичний метод, рецептивна естетика). Новітні напрями і течії у літературознавстві (постструктуралізм, деконструктивізм, постколоніалізм, феміністична критика, постколоніальна критика, екокритика).

Питання свободи творчості і детермінізму. Проблеми змісту і форми художнього твору. Автор і читач. Автор твору. Типи вираження образу автора. «Концепція смерті автора». Читач і читання. Категорії читача. Читання як гра. Теоретичні питання генерики і генології літератури. Поняття роду, виду і жанру. Епос, види епічних творів. Лірика, основні жанрові різновиди лірики. Драма. Види і жанри драми. Суміжні змістоформи. Проблеми генології. Літературний процес. Спадкоємність. Літературні взаємодії та взаємовпливи. Літературна традиція й новаторство. Проблеми типологізації художніх творів. Творчість письменника. Літературний напрям і стиль. Літературна школа. Літературна течія. Художній метод. Бароко. Класицизм. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм. Натуралізм. Модернізм і його напрями: символізм, акмеїзм, футуризм, імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм, сюрреалізм. Соціалістичний реалізм.

<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Форми поточного контролю: усні відповіді, конспекти, презентації, доповіді, творчі завдання</p> <p>Форма модульного контролю: тестова контрольна робота</p> <p>Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі.</p> <p>Залік – форма підсумкового контролю, що передбачає оцінювання рівня засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі поточного контролю результатів роботи на практичних заняттях, а також з метою перевірки засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни, де не передбачено складання екзамену.</p> <p>Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою, недиференційованою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС. Результати оцінювання під час семестрового (курсowego) контролю вносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку (крім негативних результатів) та у навчальну картку здобувача освіти.</p> <p>Залік складають здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна оцінка, виставлена викладачем за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти залік з дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточним.</p> <p>До семестрового контролю з дисципліни у формі заліку здобувач освіти допускається у разі, коли його підсумкова модульна оцінка становить не менше 35 балів (за 100-бальною шкалою). Здобувач освіти не допускається до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо його підсумкова модульна оцінка становить менше 35 балів або у випадку, коли в установлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні очікуваних результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися впродовж семестру.</p> <p>Якщо здобувач освіти не з'явився на залік у визначений час, то у відомості обліку успішності викладач записує його підсумкову модульну оцінку при умові, що вона не менша 60 балів, або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів.</p> <p>Здобувачі освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59 балів або, які за результатами модульних контролів не допущені до їх складання, не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.</p>
<p>Інші інформації про дисципліну (політика дисципліни, технічне та програмне</p>	<p>Відповіді на практичних заняттях – 30 балів (максимум).</p> <p>Самостійна робота студента (підготовка доповідей і презентацій, індивідуальні письмові роботи, опрацювання наукової літератури) – 20 балів.</p> <p>Модульна контрольна робота – 50 балів.</p> <p>Разом: 100 балів</p> <p>Залік (допуск у разі наявності 35 балів) – максимум 100 балів</p>

забезпечення дисципліни тощо)	Технічне забезпечення: Classroom дисципліни
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції. Житомир: Рута, 2009. 336 с. 2. Пахаренко В. Українська поетика. Черкаси: Відлуння-плюс, 2009. 3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Загальне літературознавство. Рівне, 2007. 4. Моклиця М. Основи літературознавства. Тернопіль, 2002. 5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник. К.: Либідь, 2016. 488 с. 6. Ткаченко А. Мистецтво слова: вступ до літературознавства. К., 1998. 7. Ференц Н. Теорія літератури і основи естетики. К.: Знання, 2014.